

VÝHLED DO DALŠÍCH LET

Program **#vracimesovylesu** je celostátní projekt dlouhodobého charakteru s cílem zmapování přirozených hnízdišť a pokrytí všech velkých lesních komplexů vhodnými hnízdními budkami po celé republice. Budky mají různá specifika.

Vnitřní rozměry:

- výška 40 cm
- základna 18 x 20 cm
- průměr vletového otvoru 8 cm

I sovy mají své nepřátele! Budky zabezpečíme proti kunám, lasicím a dalším predátorům. Důležitá je dostatečná velikost hnízdní budky a umístění v terénu. Nevhodná je instalace na dostupných místech, příliš nízko nebo v blízkosti větví. Před instalací je nutné vystlat budku hnízdním materiálem, např. slámou nebo senem. Budky je nutné pravidelně čistit.

budka vhodná pro sýce rousného

puštík obecný

kalous ušatý

Vytipujeme doupné dutinné stromy vhodné pro hnízdění. Ty ochráníme a začneme systematicky monitorovat. Tyto stromy označujeme modrým trojúhelníkem na kmeni ve výšce 130 centimetrů od země.

www.lesycr.cz

LESYČR
↑↑

Lesy České republiky, s. p.

Vracíme sovy lesu

Nový program Lesů ČR

#vracimesovylesu

#vracímeso v lesu Proč teď?

Protože naše příroda čelí klimatické změně, jakou nepamatujeme.

Protože se my lesníci musíme vypořádat s největší kalamitou, která naše lesy kdy potkala.

Protože velmi podobným výzvám čelí i zemědělci.

Zemědělské a lesní pozemky spolu bezprostředně sousedí. Krajina tvoří jeden celek. Musíme postupovat společně, pomáhat si. Naše problémy jsou sice v některých konkrétních projevech rozdílné, my se potýkáme s kůrovcem, zemědělci s přemnoženými hraboši, příčina je však stejná - měnící se klima.

S přírodou se nemůžeme přetlačovat, přírodu musíme pochopit. A často jí i pomoci. Co nej-přirozeněji, přírodě nejbližší cestou. Právě takovou je náš program **#vracímeso v lesu**.

SPOLEČNÝ ŠKŮDCE

Přemnožení hraboši neškodí pouze zemědělcům, ale i nám lesníkům. Některé druhy ničí ve velkém zasazené stromky, jiné brzdí přirozenou obnovu požíráním semen roznesených vzduchem z mateřských dřevin.

Největší škody však způsobují ty druhy, které ohryzávají kůru a kořeny a způsobují odumírání i vzrostlejších dřevin.

PROČ SOVY?

Podle odhadu ornitologů dokáží sovy a dravci snížit populaci hrabošů až o polovinu! V lese i na polích.

Zatímco populaci hrabošů měnící se klima svědčí, sov a dravců v posledních letech ubývá. Cílem tohoto programu je podpořit přirozené regulační mechanismy populací hlodavců a zvýšit stavy některých druhů sov.

Mnohé druhy sov jsou dokonce kriticky ohroženy a hrozí vyhynutí. Hlavním důvodem je, že jim chybí dostatek vhodných míst k zahnízdění a vyvedení nové populace. A právě to chceme naším programem **#vracímeso v lesu** co nejrychleji změnit!

CO (U) DĚLÁME?

Zahájili jsme celorepublikový program **#vracímeso v lesu**. Zatím se soustředíme na kůrovcem nejpostiženější Vysočinu, postupně tento program rozšíříme do dalších krajů.

V našich lesích rozmístíme tisíce dřevěných budek, které umožní sovám a dravcům během relativně krátké doby podstatně posílit svou populaci.

Vhodná místa vybereme společně s odborníky z ochrany přírody, budky vyrobíme vlastními silami, postupně počítáme i se zapojením veřejnosti prostřednictvím **Klubu nového lesa**.

Příklad: jeden hraboš polní připraví zemědělce průměrně o jeden kilogram obilí ročně. Kromě toho spásá dalších pět kilogramů zeleného krmiva. Dospělá sova pálená uloví denně tři až čtyři hraboše.

Ročně tedy sova spořádá mezi 1000 - 1500 hlodavců, což je v přepočtu až 1,5 t obilí, které před hraboši zachráníme.

NOVÝ DOMOV PRO NOČNÍ LOVCE

Vinou kůrovcové kalamity a vznikem rozsáhlých holin se bohužel počet míst, kde mohou noční lovci přirozeně zahnízdit, prudce snížil. Sovy (puštík obecný, sýc rousný, kalous ušatý) si totiž nestaví hnízda, ale například puštík obecný a sýc rousný využívá k hnízdění dutin stromů. Ty však na kalamitních plochách logicky chybí.

Nabídka hnízdních příležitostí je jednou z podmínek pro zvýšení počtu sov a dravců.

Základem programu #vracímeso v lesu je promyšlená instalace speciálních budek, v nichž dravci nerušeně vyvedou další potomky, a ponechávání vybraných stojících kmenů, v nichž zahnízdí přirozeně.

Dutiny vhodné k hnízdění vznikají přirozeně vypadáváním větví či hnilobným procesem, ale také vydlabáváním ptáky (např. datel, strakapoud). Díky tomu mohou v dutinách hnízdit ptáci, kteří nejsou sami schopni dutiny vydlabat, včetně sov.

Vytipujeme a ponecháme sovám vhodné zlomené kmeny k hnízdnímu využití.

Ponecháváme 3 - 5 metrů vysoké kmeny na mýtinách. Tato torza slouží jednak k umístění budek a zároveň poskytují sovám rozhledová místa - „vyhlídky“ před vlastním úspěšným lovem.

